

Uitkomsten NVRD benchmark Huishoudelijk afval

2021

avalex

Inhoud

Inleiding

Landelijke analyse
- Kernprestaties 2021
- Succesvolle inzamelstrategieën
- Grondstoffenketens in kaart

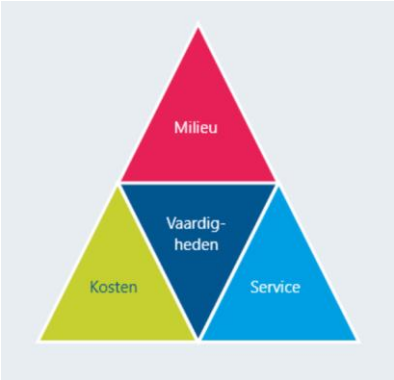
Avalex gemeenten in de benchmark
- Kosten effectiviteit
- Afvalscheiding
- Restafval
- Dienstverlening
- Kosten
- Conclusies
- Advies

avalex

Inleiding

In de Benchmark Huishoudelijk Afval worden gemeenten en inzamelbedrijven vergeleken op een viertal prestatiegebieden: milieu, kosten, dienstverlening en vaardigheden. In dit rapport vindt de vergelijking plaats vanuit gemeentelijk perspectief. Dat wil zeggen dat in deze rapportage uitsluitend gemeenten (met of zonder eigen inzameldienst) met elkaar worden vergeleken.

101 deelnemers
171 gemeenten

49% dekkingsgraad

Stedelijkheidsklasse A (50 – 100% hoogbouw)
Rijswijk, Delft en Leidschendam-Voorburg
Stedelijkheidsklasse C (20 – 29% hoogbouw)
Pijnacker-Nootdorp, Wassenaar en Midden-Delfland

avalex

Landelijke kernprestaties 2021

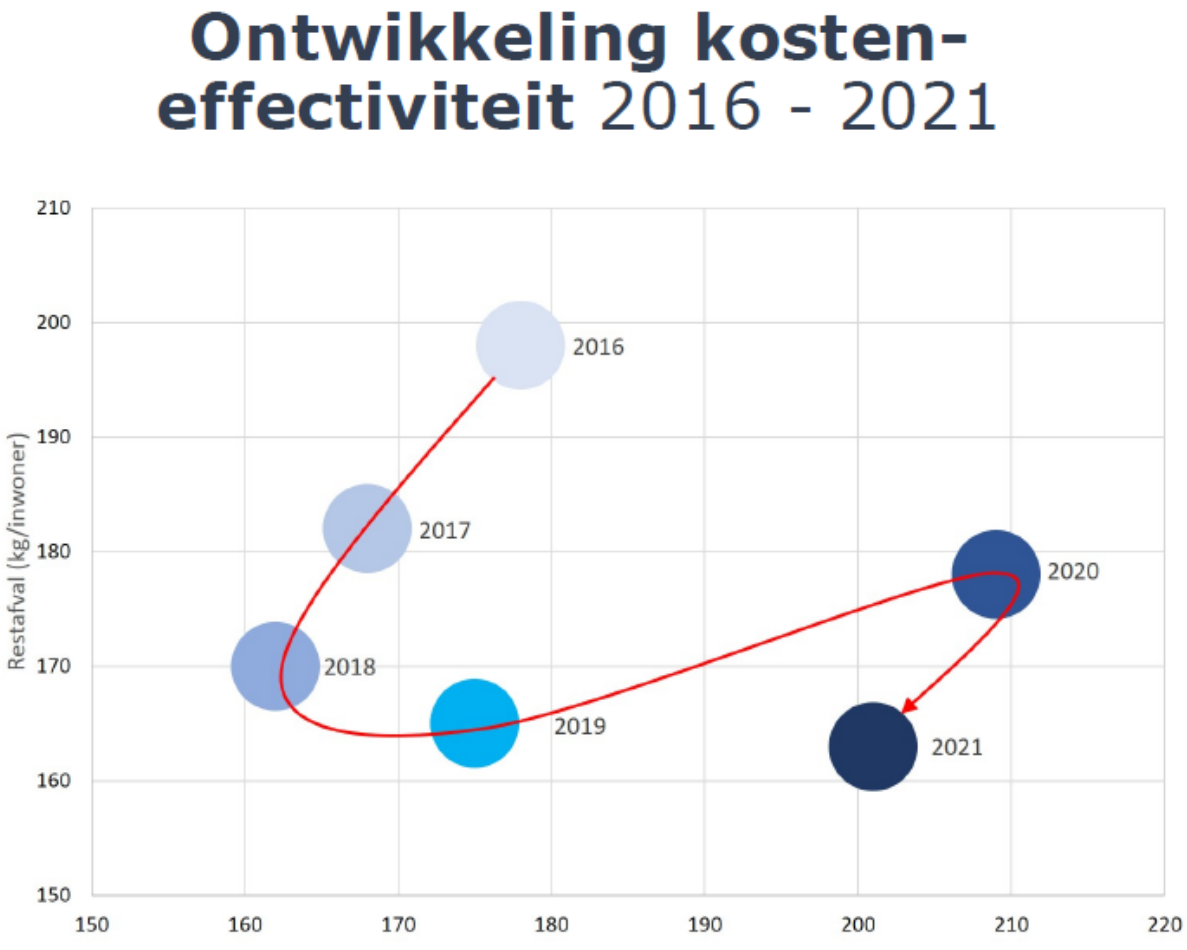
We gaan weer de goede kant op!

Landelijke kernprestaties

avalex

Landelijke kernprestaties

Landelijke kernprestaties

Constateringen

- Afvalscheiding neemt weer toe
- Restafval neemt weer af
- Kosten zijn ten opzichte van 2020 licht afgenomen

Succesvolle inzamelstrategieën

Welke inzamelstrategieën leiden tot de minste restafval en laagste kosten?

Succesvolle inzamelstrategieën

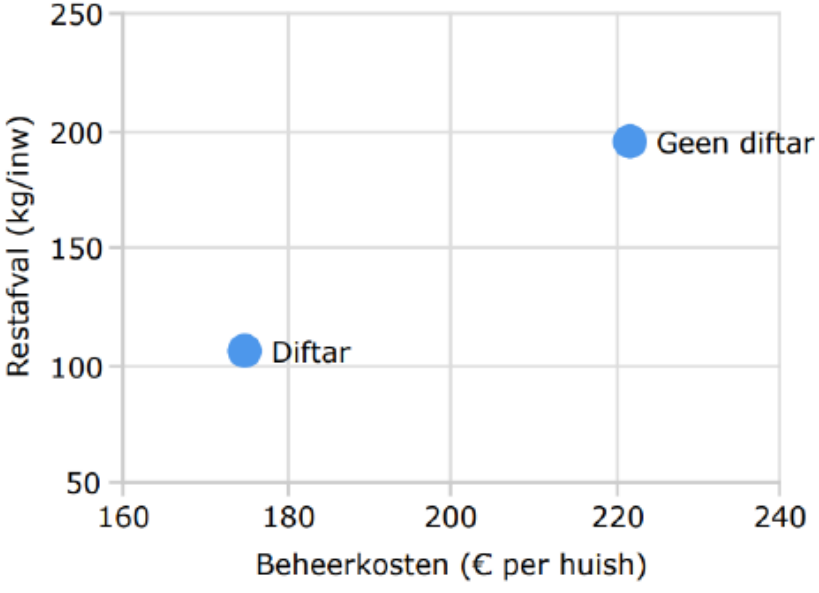
Inzamelstrategieën in de benchmark

1. Service verhogen op grondstoffen
2. Service verlagen op restafval
3. Service differentiatie
4. **Tariefdifferentiatie**
5. **Tariefdifferentiatie in combi met servicedifferentiatie**
6. **Nascheiding van PMD**
7. **Grofvuilinzameling aan huis beperken**

Succesvolle inzamelstrategieën

Tariefdifferentiatie

Betalen naar rato hoeveelheid fijn restafval
Grondstoffen lager tarief of gratis

Effect:

Restafval: -46%

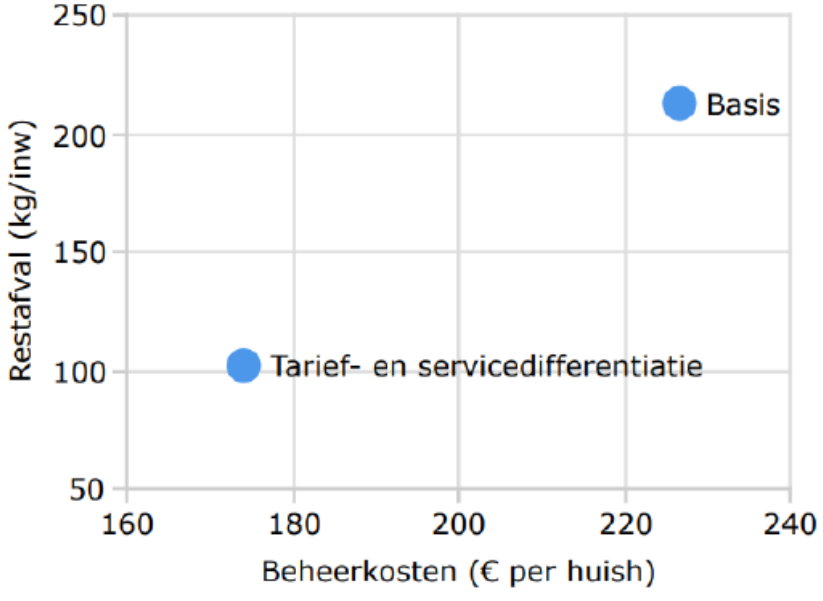
Kosten: -21%

avalex

Succesvolle inzamelstrategieën

Tariefdifferentiatie in combi met servicedifferentiatie

Betalen naar rato hoeveelheid fijn restafval
Hoge service op grondstoffen, lage service op restafval

Effect:
Restafval: -52%
Kosten: -23%

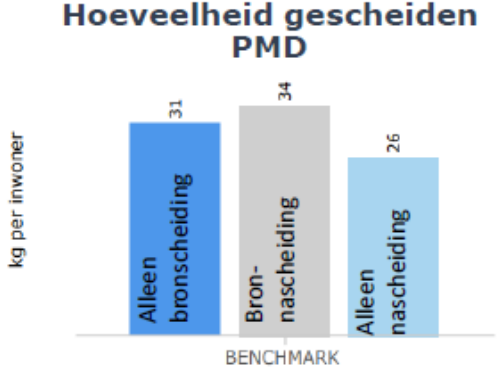
avalex

Succesvolle inzamelstrategieën

Nascheiding van PMD

Nascheiding pmd: pmd wordt fabrieksmatig uit het fijn restafval gehaald

Steeds meer gemeenten (39%) doen dit in aanvulling op bronscheiding

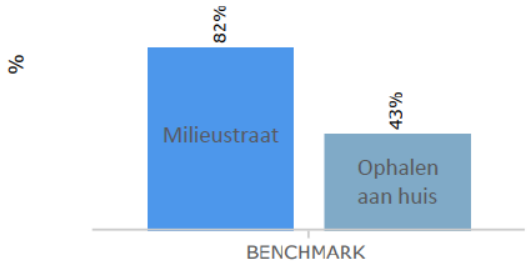

Succesvolle inzamelstrategieën

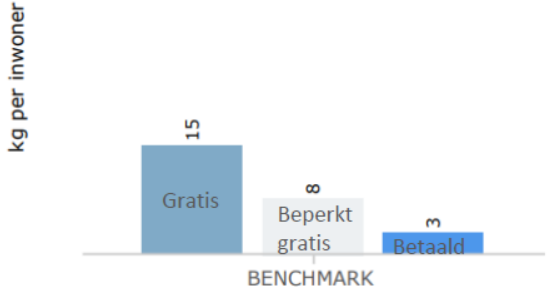
Grofvuil inzameling aan huis beperken

Grof restafval: niet meer (gratis) ophalen aan huis

Scheidingspercentage GHA

Hoeveelheid gehaald grof restafval per acceptatiewijze

Succesvolle inzamelstrategieën

Aantal gemeenten per inzamelstrategie

	% 2020	% 2021
Basissysteem	24%	16%
Servicedifferentiatie	35%	40%
Tariefdifferentiatie	11%	14%
Tarief en Servicedifferentiatie	30%	30%
Totaal	100%	100%

30% van de gemeenten voeren meest kosten-effectieve inzamelstrategie.

Slechts 16% van alle gemeenten hebben nog een basissysteem (in 2020 nog 24%)

avalex

Succesvolle inzamelstrategieën

Samenvattend

- Tariefdifferentiatie in combinatie met servicedifferentiatie is meest succesvolle inzamelstrategie

- Hoe succesvoller de inzamelstrategie is in het reduceren van restafval, hoe lager de kosten

Grondstoffenketens in kaart

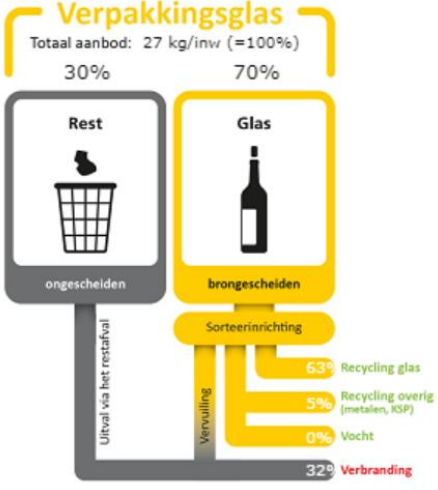
Verder kijken dan alleen de inzameling

Grondstoffenketens in kaart

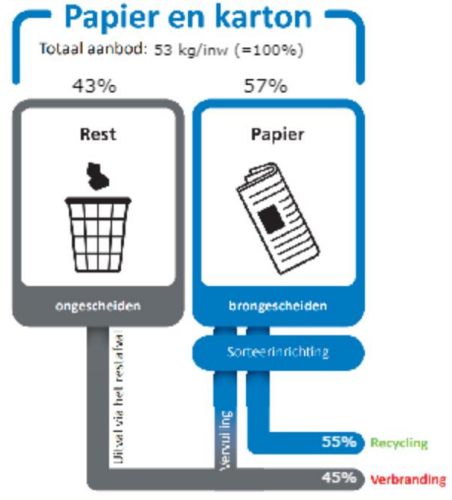
- Biedt naast inzameling ook inzicht in recycling
- Biedt inzicht in de kwaliteit van recycling
- Opmaat voor nieuwe milieu KPI/ doelstelling →recycle%

Grondstoffenketens in kaart, klasse A

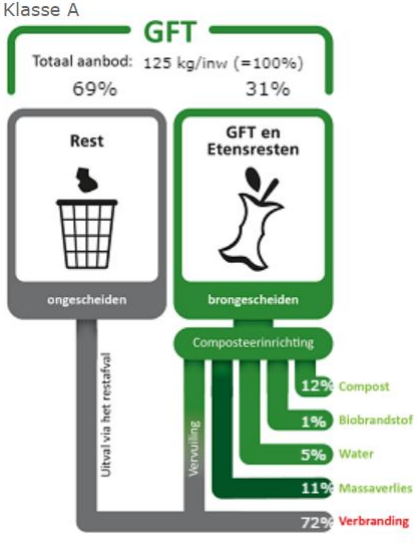
Klasse A

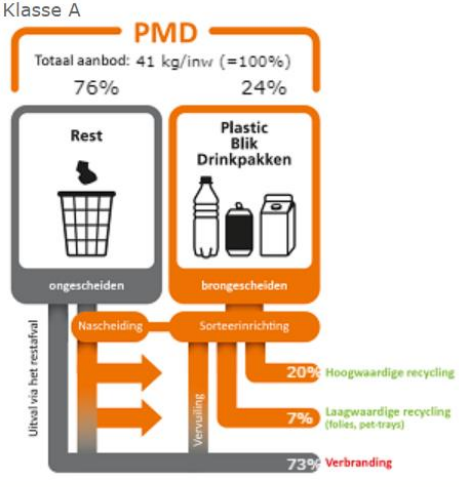
Klasse A

Klasse A

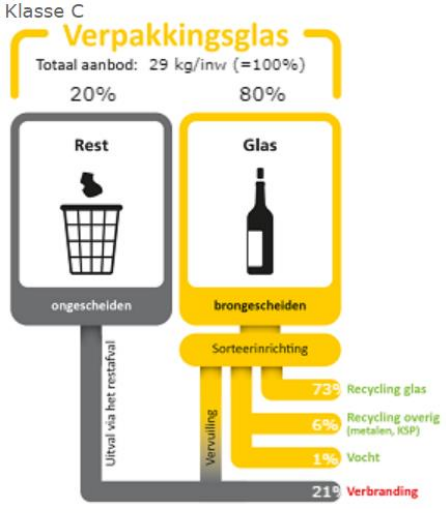
Klasse A

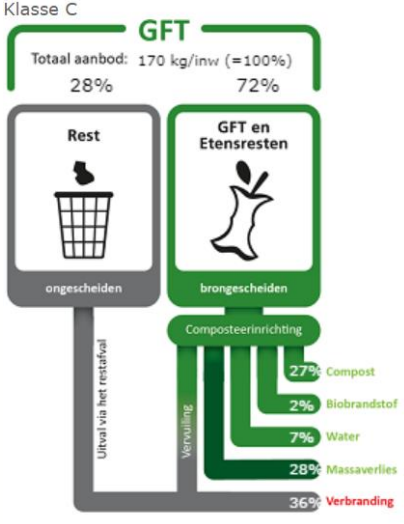
Klasse A

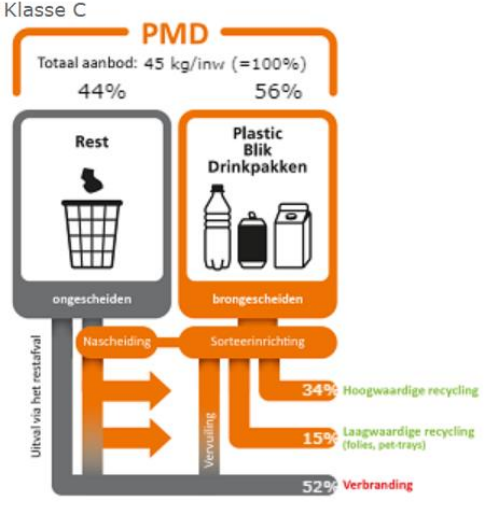

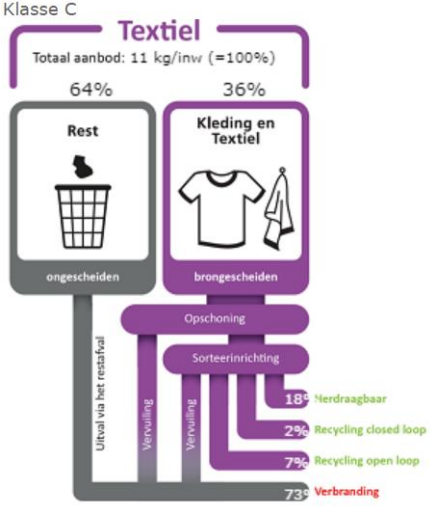
Grondstoffenketens in kaart, klasse C

avalex

Grondstoffenketens in kaart

Samenvattend

- Te veel grondstoffen belanden in het restafval
- Hoe meer hoogbouw hoe lastiger afvalscheiding is
- Ook bij fracties waarvan gedacht wordt dat inwoners dit goed scheiden zoals papier en glas valt nog veel winst te behalen

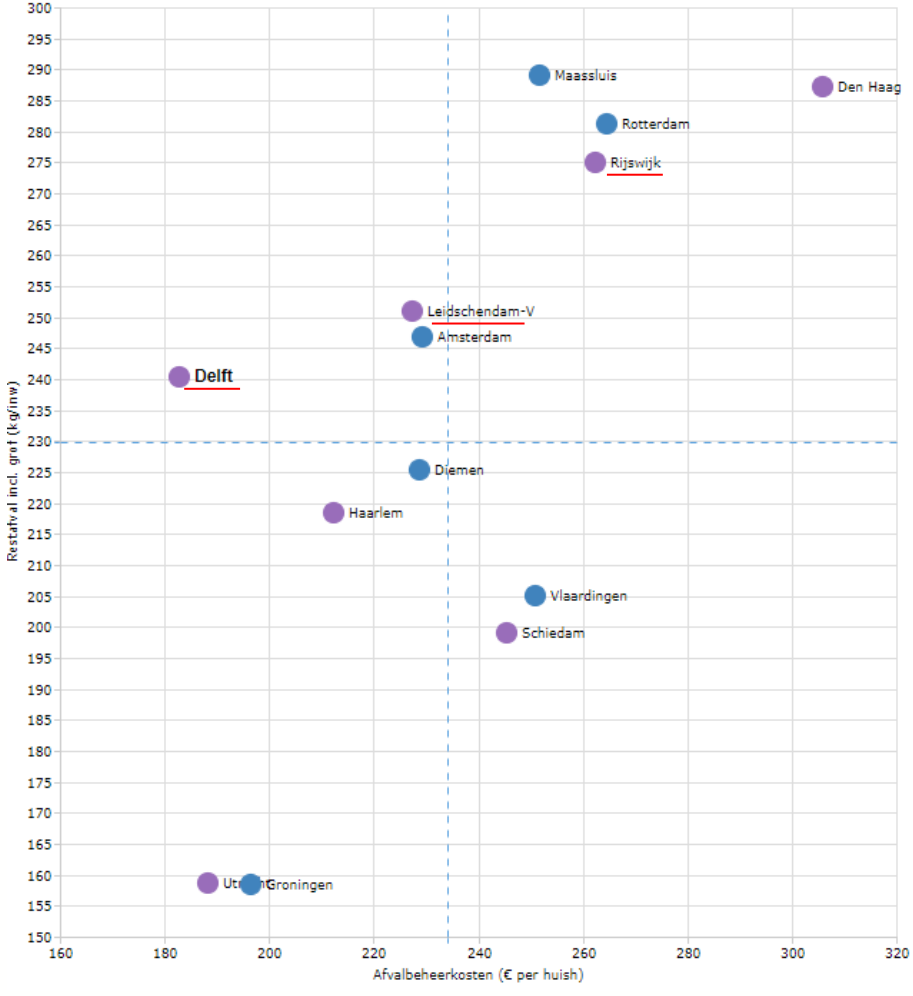
Avalex gemeenten in de benchmark

Kosten effectiviteit
Afvalscheiding
Restafval
Dienstverlening
Kosten
Conclusies
Advies

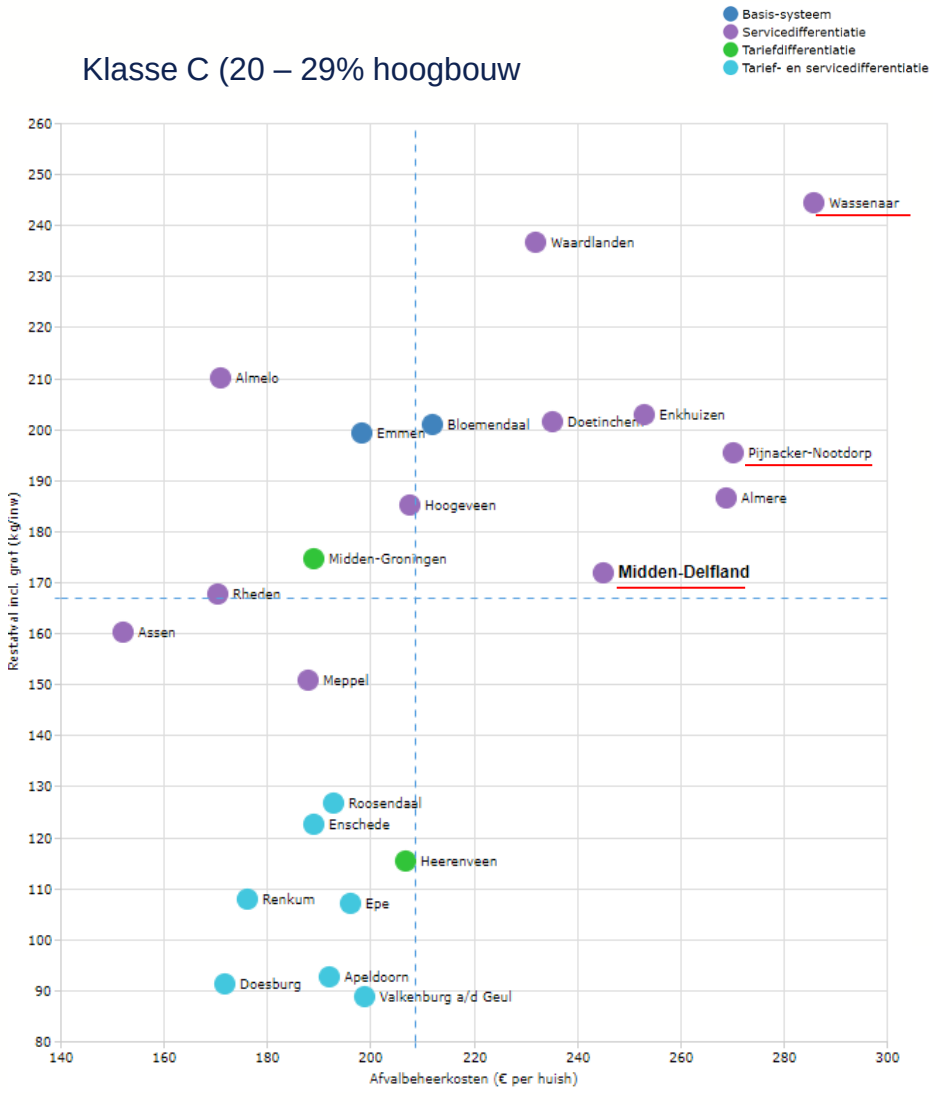

Kosteneffectiviteit

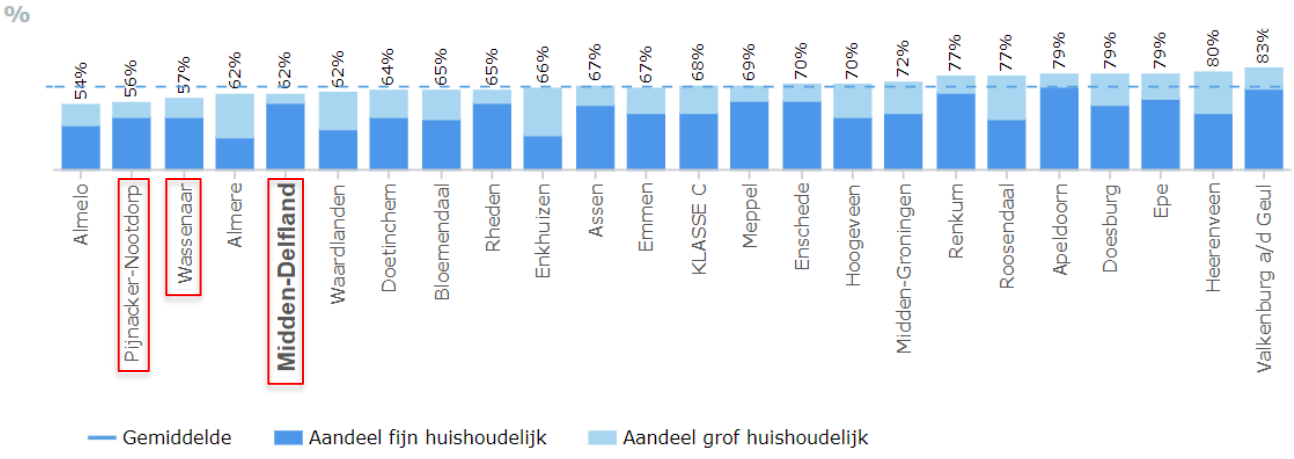
Klasse A (50 – 100% hoogbouw

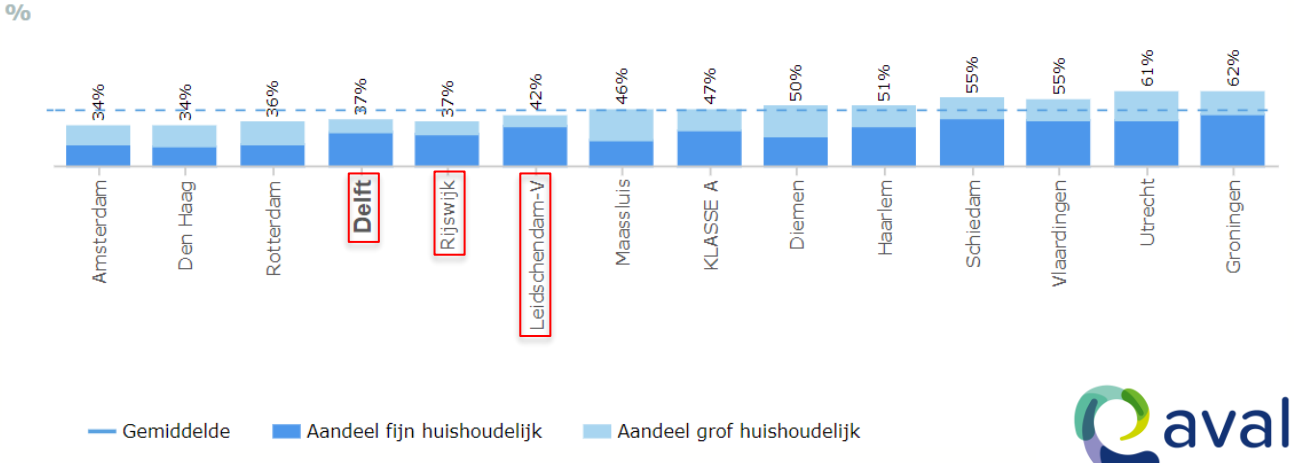

Klasse C (20 – 29% hoogbouw

Afvalscheiding

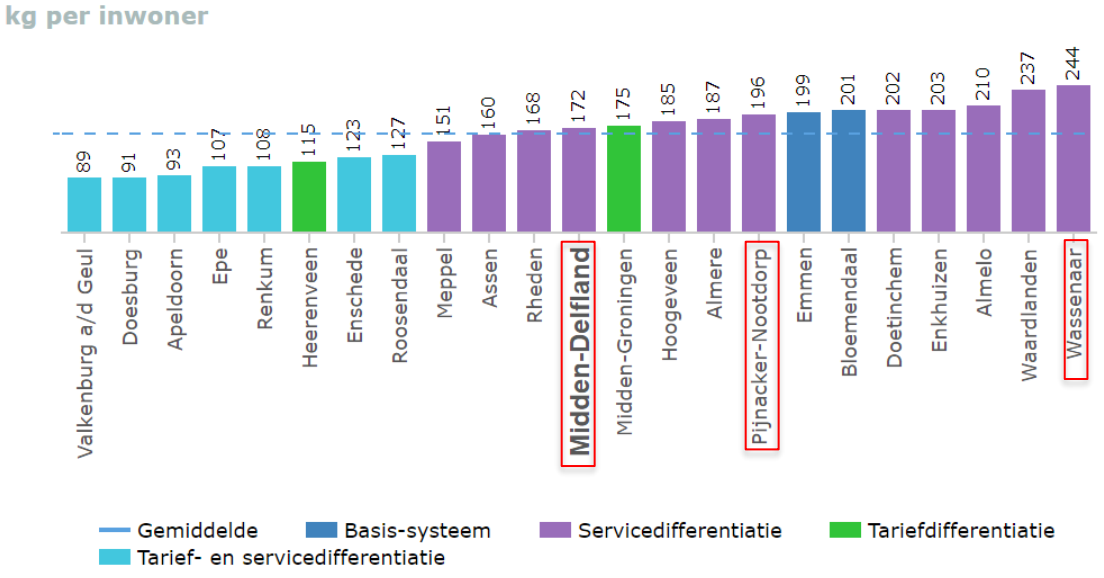

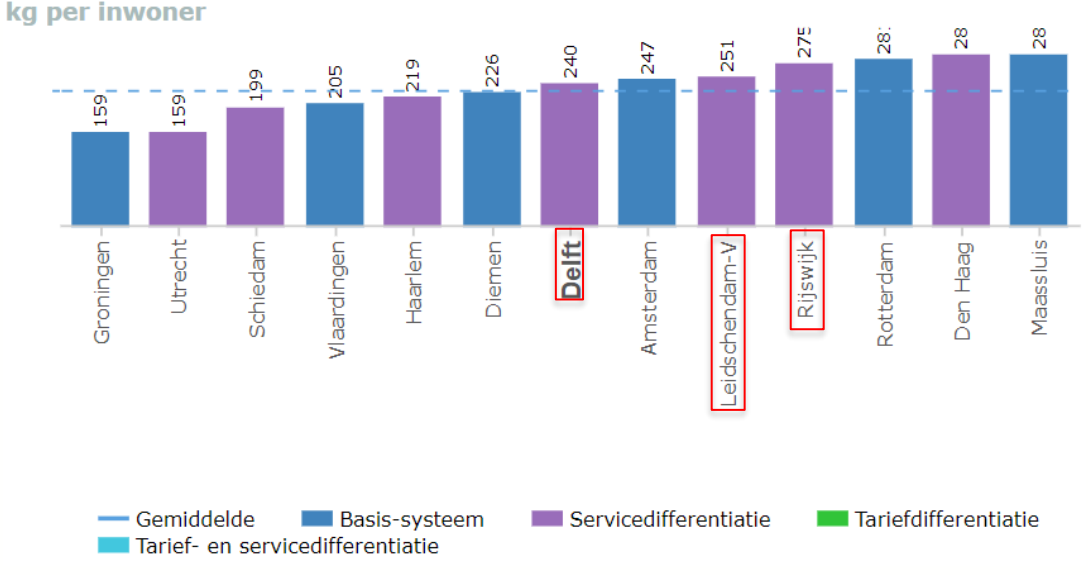

Toelichting

Afvalscheiding = het percentage van het *huishoudelijk afval* dat (bron- en na)gescheiden wordt.

Restafval

Toelichting

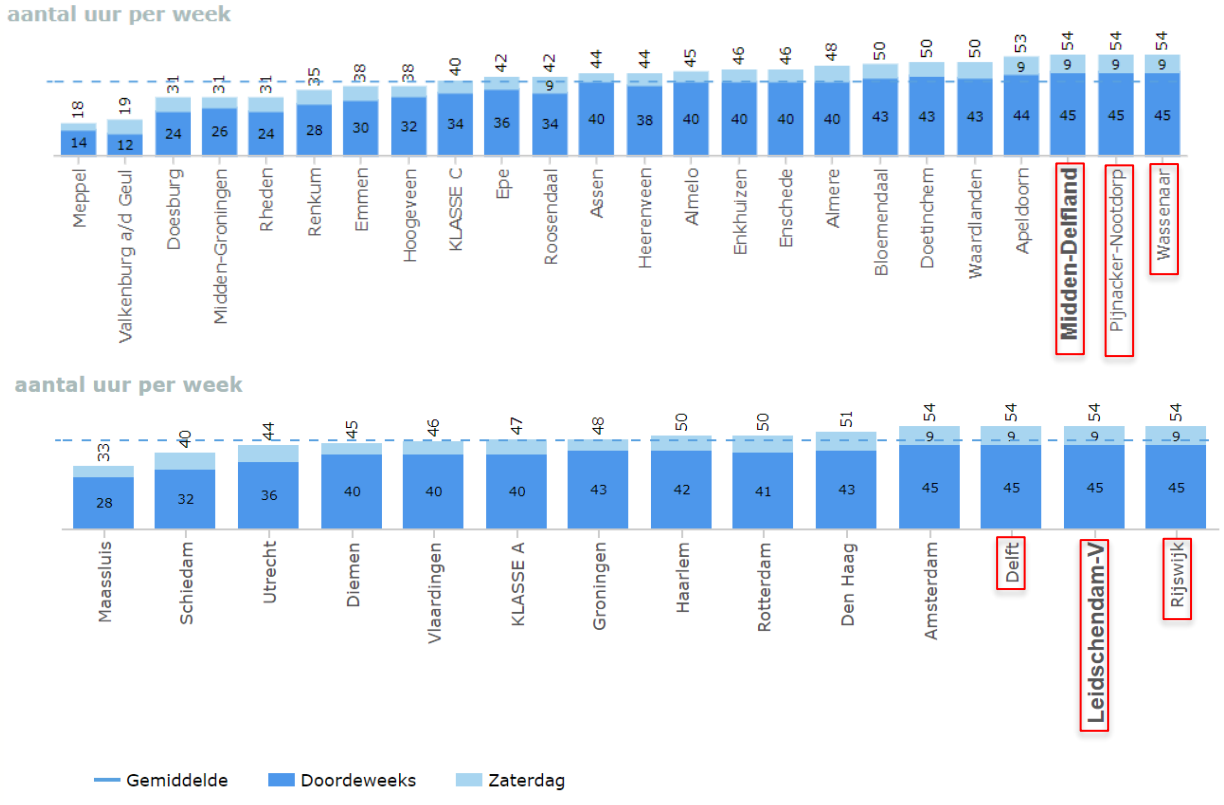
Huishoudelijk afval = de totale hoeveelheid aan afval en grondstoffen die bij huishoudens vrijkomt (inclusief grof afval).

Afvalscheiding % = het aandeel van het van het huishoudelijk afval dat (na)gescheiden wordt ten behoeve van hergebruik en nuttige toepassing.

Restafval = de hoeveelheid afval die resteert na (na)scheiding en wordt afgevoerd naar de afvalverbranding (inclusief grof restafval en verbouwingsrestafval). Deze milieu-indicator kan worden vergeleken met de landelijke VANG-doelstelling.

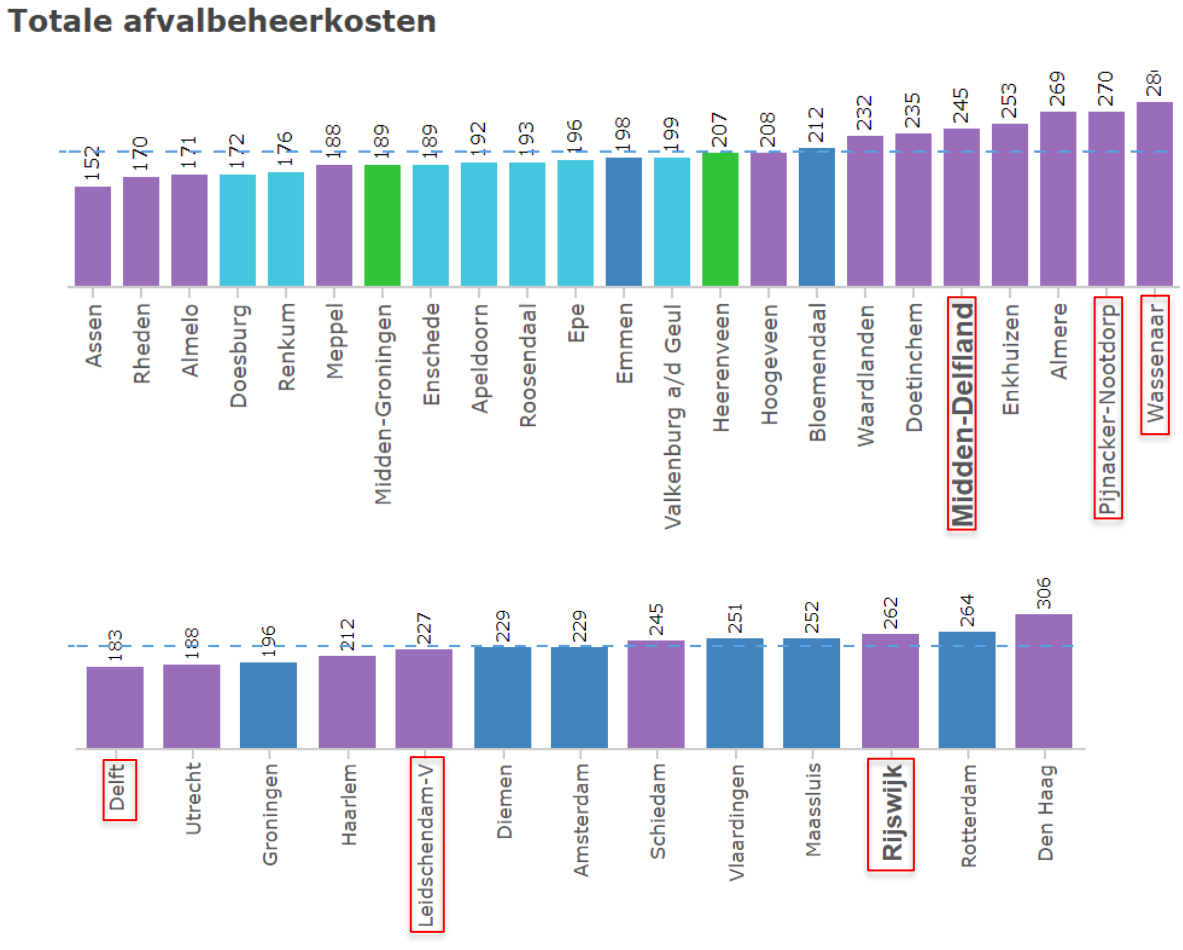
Dienstverlening

Openingsuren milieustraat

Kosten

€ per huisaansluiting

Toelichting

Totale afvalbeheerkosten = de kosten die gemoeid zijn met de gemeentelijke zorgplicht, bestaande uit de inzamelkosten, overslag- en transportkosten, verwerkingskosten, en overige afvalkosten. Kwijtscheldingsbeleid, btw-compensatie en kosten voor zwerfafval en bedrijfsafval maken geen deel uit van deze kosten. Om die reden kunnen de totale afvalbeheerkosten lager uitvallen dan de afvalstoffenheffing.

Conclusies

- **Prestaties van de Avalex gemeenten liggen in lijn met de landelijke ontwikkelingen t.o.v. 2020**

- **Uitkomsten maken noodzaak doorontwikkeling beleid en afspraken inzichtelijk**

- Nb. recente beleidsinterventies zitten nog niet in dit beeld van 2021 (nascheiding, doorontwikkeling HNI voorzieningen).
- Maar in 2021 VANG doelstellingen (100 kg) nog lang niet gehaald en in zicht.
- Overzichten Grondstofketens in kaart (sheet 18-19) maken ook pijnlijk duidelijk hoeveel waardevolle grondstoffen nog via de verbranding verdwijnt.

- **Directe relatie tussen afvalscheiding en kostenbesparing**

- Gemeenten die tariefdifferentiatie hebben ingevoerd en hierdoor beter afval scheiden hebben gemiddeld ook lagere kosten
- Relatie tussen kosten en omvang restafval wederom bevestigd. Het belang van scheiden niet alleen voor duurzaamheid, maar zeker ook vanuit kostenperspectief wordt onderschreven door uitkomsten van Benchmark

- **Hoge mate van dienstverlening brengt ook hoge kosten met zich mee**

- Alle Avalex gemeente scoren hoog op dienstverlening. Dit komt door hoge inzamel frequenties, veel inzamelvoorzieningen en veel mogelijkheden voor grofvuil door hoog aantal milieustraten, ruime openingstijden en ophaal momenten.

Kortom nog winst te behalen!

avalex

Advies

- Maak gebruik van de gemeentelijke detailrapporten voor verdere analyse en bespreking. Avalex zal dit gesprek ondersteunen.

- Niveau van dienstverlening (mede in relatie tot kosten) is bespreekpunt voor elke gemeente op zich, keuzes zijn op gemeentelijk niveau te maken.

- Aanpassen aantal en openingstijden van de milieustraten is iets wat Avalex breed opgepakt zou kunnen worden als besparing voor alle gemeenten.

- Inzichten uit de benchmark rond relatie scheiden en kosten kunnen meer ingezet worden in de communicatie met inwoners. Waarom moeten ze zoveel betalen? Is veelal direct gevolg van nog niet goed genoeg scheiden en teveel restafval.

- Grondstofketens in kaart, voor het eerst dit jaar in de benchmark, ook goede basis voor de dialoog met inwoners over belang van afvalscheiding. Goed zichtbaar hoeveel er nog onnodig verbrand wordt.

- Ga in gesprek met gemeenten die beter/anders scoren in de benchmark. Voor tariefdifferentiatie zijn geen gemeenten klasse A met ervaring, kijk dan naar best practices gemeente in klasse B. Avalex kan hierbij ondersteunen en heeft hiervoor al contacten.

avalex

Bijlagen

Kernprestaties per gemeente
Grondstoffenketens in kaart per gemeente

Kernprestaties Rijswijk

Milieu

	Rijswijk	KLASSE A	.
Restafval (kg/inw)	275	230	🔴

Kosten

Afvalbeheerkosten (€/ aansl)	262	234	🔴

Dienstverlening

Dienstverleningsniveau (score)	316	320	🟠

Regie

Regievaardigheid (score)	18	17	🟢

🟢 = Boven het klasse-gemiddelde (>5%)
🟡 = Gelijk aan klasse-gemiddelde (-5% tot +5%)
🔴 = Onder het klasse-gemiddelde (<5%)

Toelichting

Op de vier prestatiegebieden van de benchmarkdriehoek is weergegeven hoe Rijswijk presteert ten opzichte van de benchmark. In de benchmark worden gemeenten vergeleken in hoogbouwklasses. Rijswijk is ingedeeld in KLASSE A (50 - 100% hoogbouw).

avalex

Kernprestaties Delft

Milieu

	Delft	KLASSE A	.
Restafval (kg/inw)	240	230	●

Kosten

Afvalbeheerkosten (€/ aansl)	183	234	●

Dienstverlening

Dienstverleningsniveau (score)	409	320	●

Regie

Regievaardigheid (score)	17	17	●

● = Boven het klasse-gemiddelde (>5%)
● = Gelijk aan klasse-gemiddelde (-5% tot +5%)
● = Onder het klasse-gemiddelde (<5%)

Toelichting

Op de vier prestatiegebieden van de benchmarkdriehoek is weergegeven hoe Delft presteert ten opzichte van de benchmark. In de benchmark worden gemeenten vergeleken in hoogbouwklasses. Delft is ingedeeld in KLASSE A (50 - 100% hoogbouw).

avalex

Kernprestaties Leidschendam-Voorburg

Milieu

	Leidschendam-V	KLASSE A	.
Restafval (kg/inw)	251	230	🔴

Kosten

Afvalbeheerkosten (€/ aansl)	227	234	🟠

Dienstverlening

Dienstverleningsniveau (score)	374	320	🟢

Regie

Regievaardigheid (score)	17	17	🟠

🟢 = Boven het klasse-gemiddelde (>5%)
🟠 = Gelijk aan klasse-gemiddelde (-5% tot +5%)
🔴 = Onder het klasse-gemiddelde (<5%)

Toelichting

Op de vier prestatiegebieden van de benchmarkdriehoek is weergegeven hoe Leidschendam-V presteert ten opzichte van de benchmark. In de benchmark worden gemeenten vergeleken in hoogbouwklasses. Leidschendam-V is ingedeeld in KLASSE A (50 - 100% hoogbouw).

avalex

Kernprestaties Midden-Delfland

Milieu

	Midden-Delfland	KLASSE C	.
Restafval (kg/inw)	172	167	🟠

Kosten

Afvalbeheerkosten (€/ aansl)	245	209	🔴

Dienstverlening

Dienstverleningsniveau (score)	421	266	🟢

Regie

Regievaardigheid (score)	18	15	🟢

🟢 = Boven het klasse-gemiddelde (>5%)
🟡 = Gelijk aan klasse-gemiddelde (-5% tot +5%)
🔴 = Onder het klasse-gemiddelde (<5%)

Toelichting

Op de vier prestatiegebieden van de benchmarkdriehoek is weergegeven hoe Midden-Delfland presteert ten opzichte van de benchmark. In de benchmark worden gemeenten vergeleken in hoogbouwklasses. Midden-Delfland is ingedeeld in KLASSE C (20 - 29% hoogbouw).

avalex

Kernprestaties Pijnacker-Nootdorp

Milieu

	Pijnacker-Nootdorp	KLASSE C	.
Restafval (kg/inw)	196	167	🔴

Kosten

Afvalbeheerkosten (€/ aansl)	270	209	🔴

Dienstverlening

Dienstverleningsniveau (score)	312	266	🟢

Regie

Regievaardigheid (score)	18	15	🟢

🟢 = Boven het klasse-gemiddelde (>5%)
🟡 = Gelijk aan klasse-gemiddelde (-5% tot +5%)
🔴 = Onder het klasse-gemiddelde (<5%)

Toelichting

Op de vier prestatiegebieden van de benchmarkdriehoek is weergegeven hoe Pijnacker-Nootdorp presteert ten opzichte van de benchmark. In de benchmark worden gemeenten vergeleken in hoogbouwklasses. Pijnacker-Nootdorp is ingedeeld in KLASSE C (20 - 29% hoogbouw).

avalex

Kernprestaties Wassenaar

Milieu

	Wassenaar	KLASSE C	.
Restafval (kg/inw)	244	167	🔴

Kosten

Afvalbeheerkosten (€/ aansl)	286	209	🔴

Dienstverlening

Dienstverleningsniveau (score)	317	266	🟢

Regie

Regievaardigheid (score)	18	15	🟢

🟢 = Boven het klasse-gemiddelde (>5%)
🟡 = Gelijk aan klasse-gemiddelde (-5% tot +5%)
🔴 = Onder het klasse-gemiddelde (<5%)

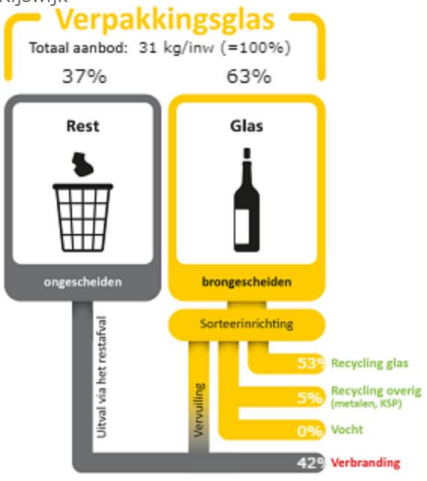
Toelichting

Op de vier prestatiegebieden van de benchmarkdriehoek is weergegeven hoe Wassenaar presteert ten opzichte van de benchmark. In de benchmark worden gemeenten vergeleken in hoogbouwklasses. Wassenaar is ingedeeld in KLASSE C (20 - 29% hoogbouw).

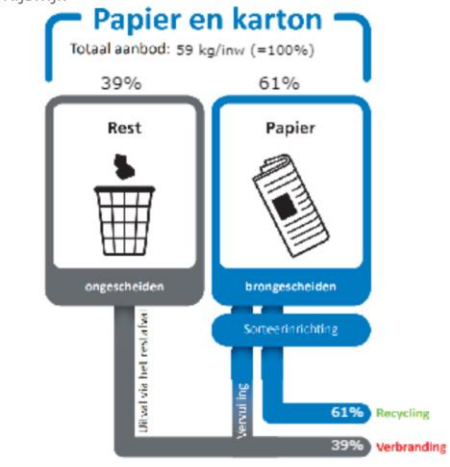
avalex

Grondstoffenketens in kaart, gemeente Rijswijk

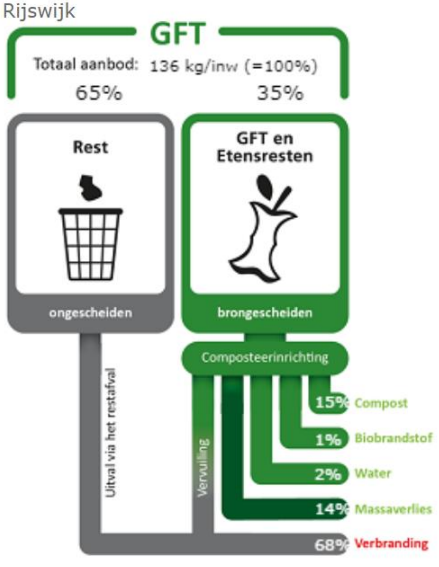
Rijswijk

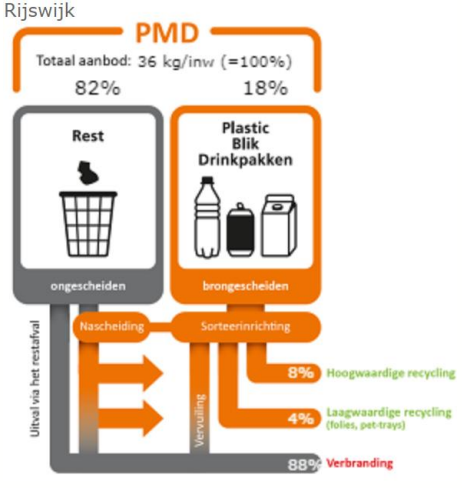
Rijswijk

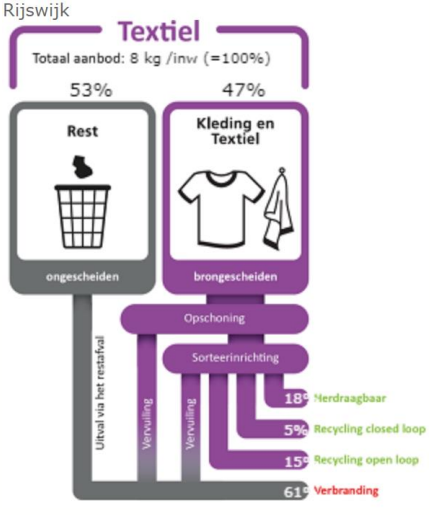
Rijswijk

Rijswijk

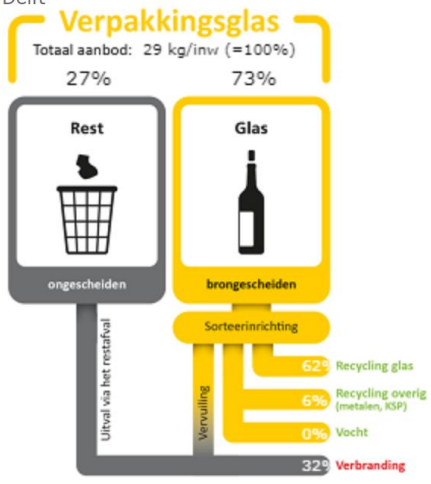

Rijswijk

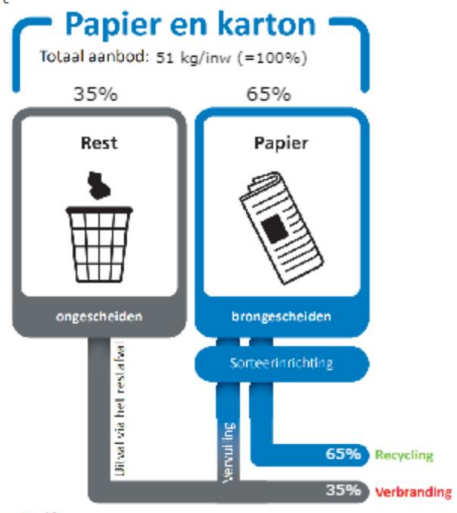

Grondstoffenketens in kaart, gemeente Delft

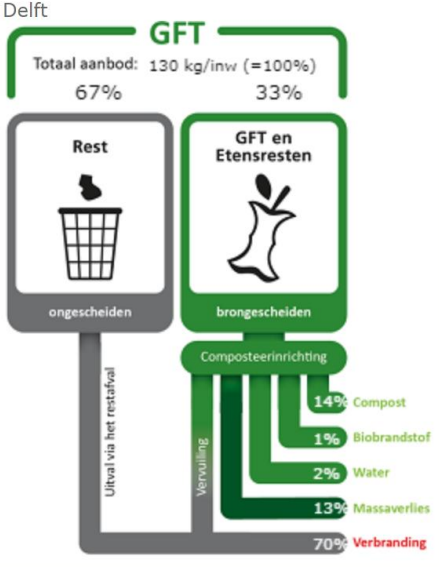
Delft

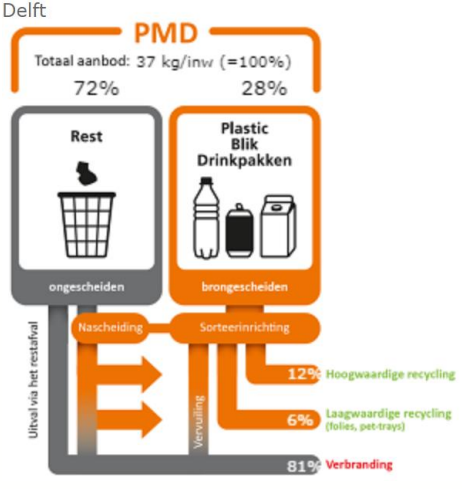
Delft

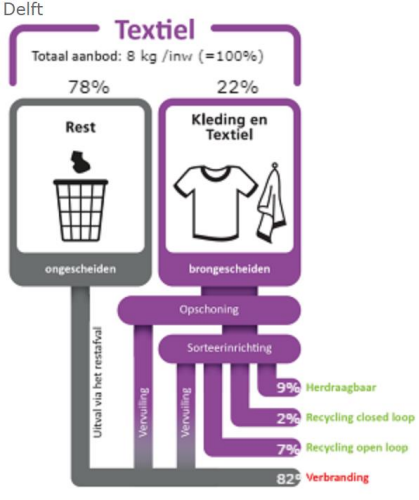
Delft

Delft

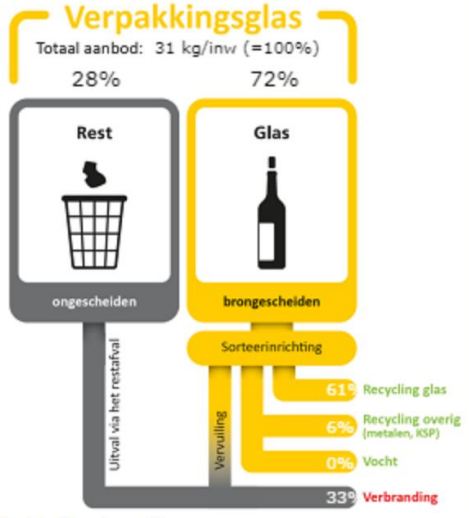
Delft

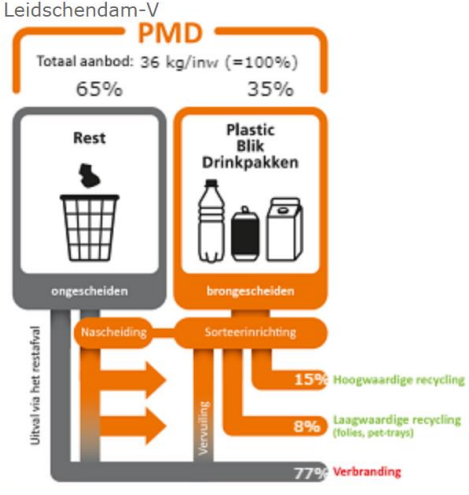
avalex

Grondstoffenketens in kaart, gemeente Leidschendam-Voorburg

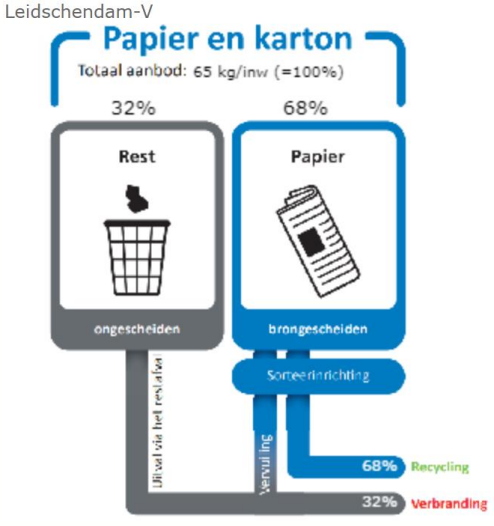
Leidschendam-V

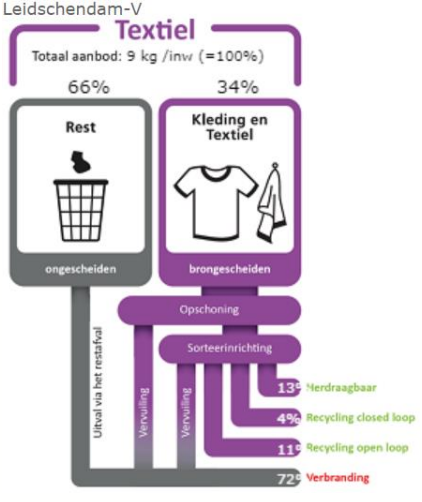
Leidschendam-V

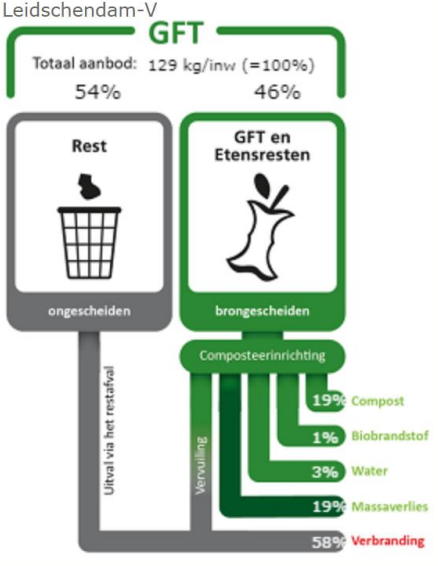
Leidschendam-V

Leidschendam-V

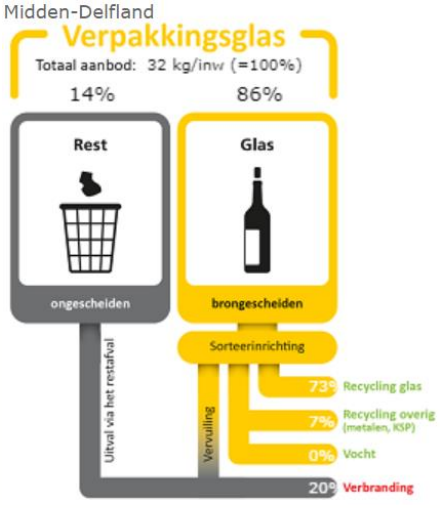

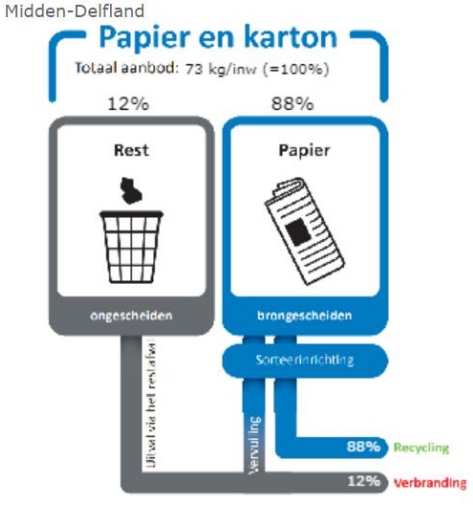
Leidschendam-V

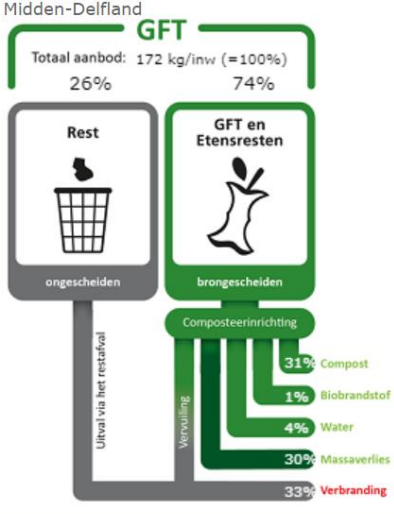

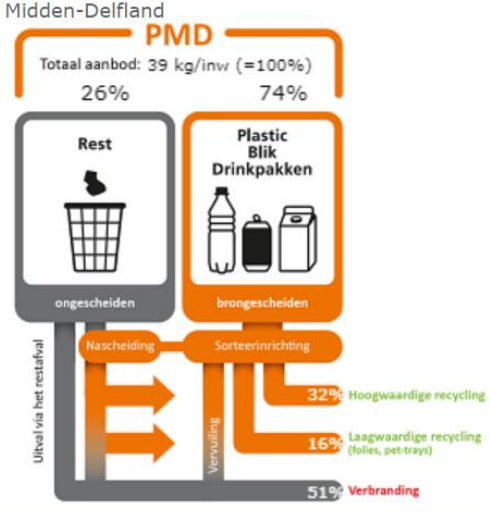
avalex

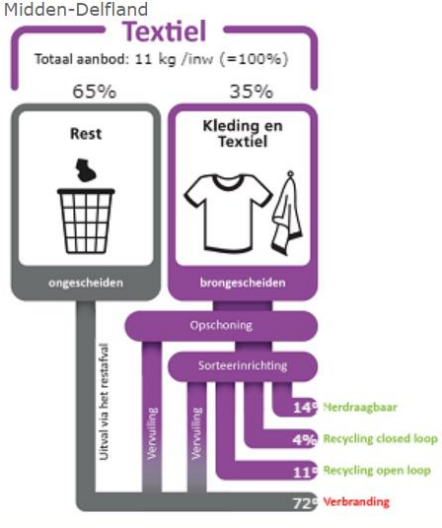
Grondstoffenketens in kaart, gemeente Midden-Delfland

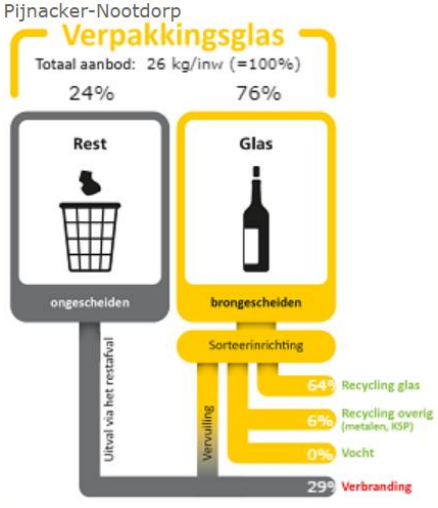

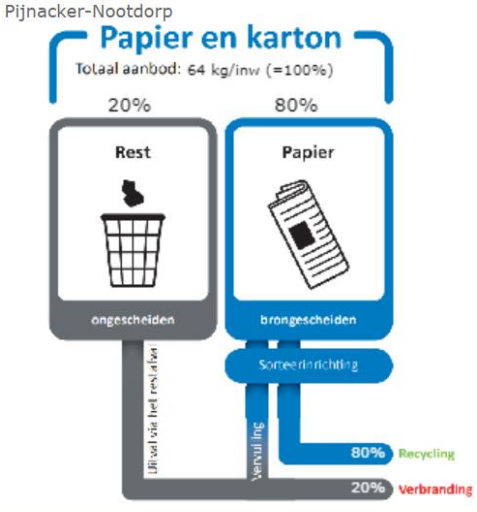

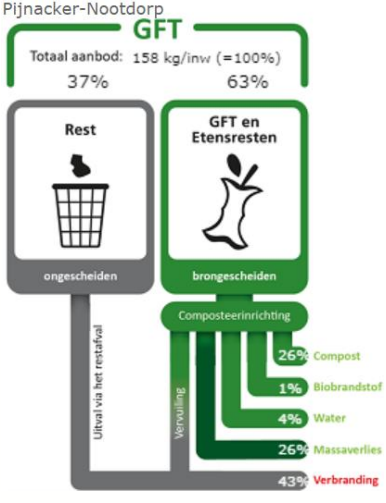

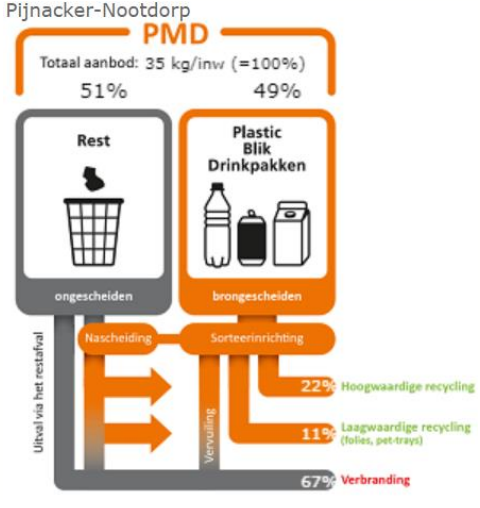
avalex

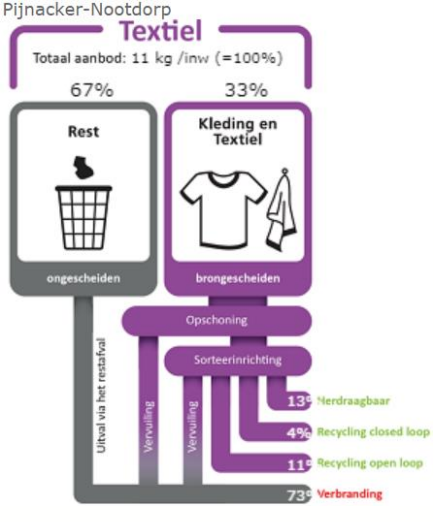
Grondstoffenketens in kaart, gemeente Pijnacker-Nootdorp

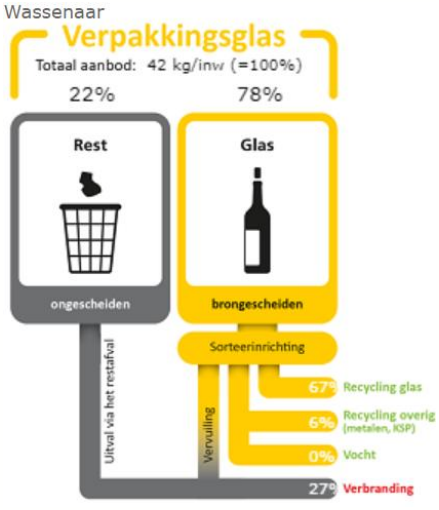

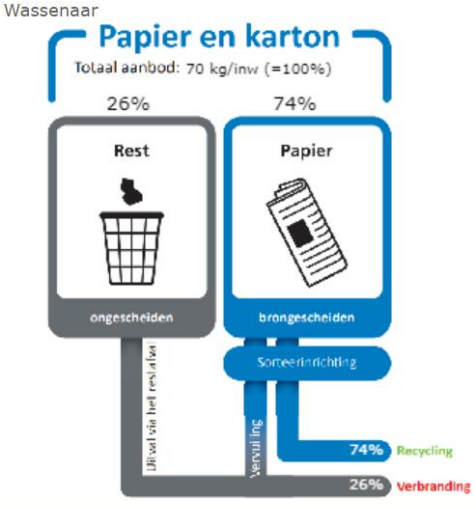

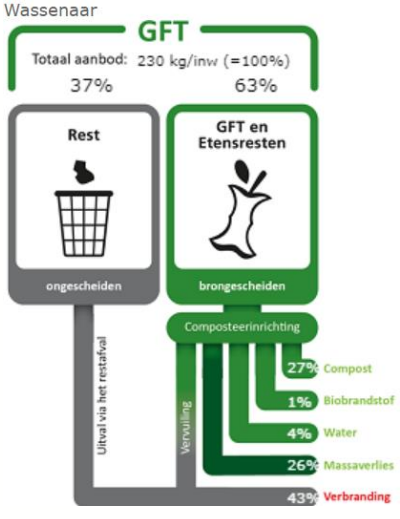

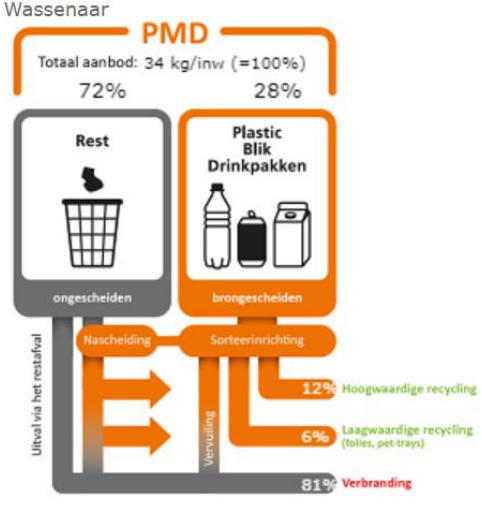
avalex

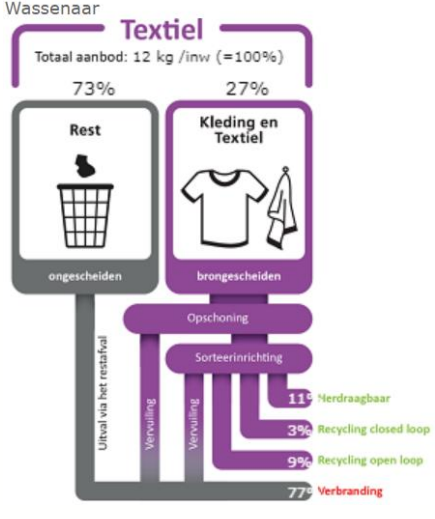
Grondstoffenketens in kaart, gemeente Wassenaar

avalex